

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 8C/180/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114218912
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Chamula
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5114218912.3

Rozhodnutie

Okresný súd Žilina, v právnej veci navrhovateľky: T. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., O. XXXX/XX, zastúpená JUDr. Janou Ftorkovou, advokátkou so sídlom V. Spanyola 8343/1A, Žilina, proti odporcovi: U. P., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXXX/XX, N., zastúpený JUDr. Vladimírom Žiakom, advokátom so sídlom Kubínska 1104/4, Žilina, v konaní o úpravu práv k mal. F. M., nar. XX.X.XXXX, zastúpenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, takto

rozhodol:

Súd z v e r u j e maloletú F. M., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec maloletej U. j e p o v i n n ý p l a t i ť na výživu maloletej F. M., nar. XX.XX.XXXX s účinnosťou od 10.03.2014 výživné vo výške 120 Eur mesačne, ktoré je povinný platiť k rukám matky maloletej vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred.

Zameškané výživné vo výške 1 285,16 Eur súd p o v o ľ u j e odporcovi platiť v splátkach vo výške 50 Eur spolu s bežným výživným po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas sa stane splatným celý dlh.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania zo dňa 26.5.2014 sa navrhovateľka domáhala určenia, že odporca je otcom maloletej F. M., nar. XX.X.XXXX z matky navrhovateľky T. M., nar. XX.XX.XXXX, maloletá bude zverená do osobnej starostlivosti matky a odporca bude zaviazaný prispievať maloletej výživným vo výške 300,- Eur mesačne. Návrh odôvodnila intímny stykom v rozhodnom období od mesiaca máj 2012 do mesiaca december 2013 iba s odporcom a v ďalšom tým, že návrh zodpovedá možnostiam a schopnostiam odporcu a potrebám maloletého dieťaťa.

Odporca sa k veci vyjadril podaním zo dňa 31.10.2014 tak, že otcovstvo k T. M., nar. XX.XX.XXXX uznáva, súhlasí aj so zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, ale nesúhlasí s navrhovanou výškou výživného.

Na pojednávaní konanom dňa 2.2.2015 sporové strany uzatvorili spoločne určili otcovstvo odporcu k maloletemu dieťaťu a prednesmi právnych zástupcov sporových strán navrhli zastavenie konania s podnetom na oznámenie matričnému úradu. Sporové strany tiež zhodne ustálili zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a výšku vyživovacej povinnosti odporcu 120,- Eur mesačne. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa so súhlasnými vyhláseniami sporových strán súhlasil.

Osobitne navrhovateľka osobne vypovedala, že otcom dieťaťa je odporca. V právnom zastúpení navrhovateľka v spornej otázke náhrady trov konania sa pridriavala dôvodnosti písomne podaného návrhu, keď odporca sa svojim povinnosťami pred podaným návrhom vyhýbal, zaslal navrhovateľke odmietavú SMS.

Osobitne odporca osobne vypovedal, že otcom dieťaťa je on - odporca. V právnom zastúpení odporca v spornej otázke náhrady trov konania poukázal na platenie týchto trov konania advokátke navrhovateľky štátom a v otázke začiatku platenia výživného túto navrhol priznať iba od podania žaloby 3.6.2014.

Vo veci samej rozhodol Okresný súd Žilina uznesením č.k. 8C/180/2014-69 z 2.2.2015 tak, že (1) konanie v časti o určenie otcovstva k maloletej F. zastavil, (2) maloletú F. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, a rozhodol, že (3) otec maloletej U. je povinný platiť na výživu mal. F. s účinnosťou od 10.03.2014 výživné vo výške 120,- Eur mesačne, ktorú je povinný platiť k rukám matky maloletej vždy do 15 dňa kalendárneho mesiaca vopred, s tým, že (4) zameškané výživné vo výške 1.285,16 Eur súd povoľuje odporcovi platiť v splátkach vo výške 50,- Eur spolu s bežným výživným po právoplatnosti tohto uznesenia, súd tiež rozhodol (5) o trovách konania.

Na základe odvolania právnej zástupkyne navrhovateľky zo 16.6.2015, podľa jeho obsahu požadujúceho výrok rozhodnutia o zameškanom výživnom v prípade omeškania so splátkami doplniť následkom splatnosti celého dlhu, ako aj odvolanie smerujúceho k výroku o trovách konania, Krajský súd Žilina uznesením č.k. 11Co/345/2015 zo dňa 17.9.2015 podľa § 212 ods. 1, 2 O.s.p. s poukazom na § 213 ods. 3 O.s.p. zrušil uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 8C/180/2014-69 z 2.2.2015 vo výrokoch, ktorými okresný súd (2) maloletú Paulínu Hložanskú, nar. 10.03.2014 zveril do osobnej starostlivosti matky, (3) určil povinnosť otca maloletej platiť na výživu mal. Paulíny Hložanskej výživné vo výške 120,- Eur mesačne a rozhodol (4) o zameškanom výživnom a (5) o trovách konania, s tým, že vo zvyšku sa rozhodnutia okresného súdu netýka. Odvolací súd toto zrušenie odôvodnil tým, že keď okresný súd nerozhodoval o úprave práv a povinností, teda vo veci samej podľa § 152 ods. 1 O.s.p. rozsudkom, došlo k odňatiu možnosti navrhovateľky konať pred súdom.

V druhom štádiu prvostupňového konania súd konštatoval v prípise adresovanom obidvom sporovým stranám pri predvolaní na pojednávanie, že pri povahe veci súd môže v rozhodovacej činnosti zohľadniť ďalšie plynutie času, ak sporové strany nemajú k veci iné skutkové tvrdenia, ich účasť je ich právom, ale nie je nevyhnutne potrebná.

Na pojednávaní konanom dňa 14.12.2015 sa prítomný právny zástupca odporcu vzhľadom na vyhlásenie dokazovanie skončené pri vyhlásení prvého prvostupňového rozsudku súhlasil s vyčíslením zameškaného výživného ku dňu vyhlásenia dokazovania za skončené 2.2.2015.

Súd vychádzal zo spoločných častí tvrdení účastníkov a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a odporcu a listinnými dôkazmi a zistil:

Z rodného listu dieťaťa súd zistil, že dňa XX.X.XXXX sa narodila mal. F. M. ako dcéra navrhovateľky T. M. a nevedeného otca.

Zo zhodných výpovedí účastníkov súd zistil, že biologickým otcom mal. F. M. je odporca, ktorý sa považuje za otca dieťaťa v tomto konaní.

Z výsledkov lustrácií (č.l. 8, 9, 15 spisu) súd zistil, že príjmom matky v 2013 boli dávky v hmotnej núdzi vo výške 208,30, resp. 221,80 Eur a v r. 2014 rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur

Z výsledkov lustrácií (č.l. 56 - 57 spisu) a daňového priznania predloženého odporcom súd zistil, že príjem odporcu bol v r. 2013, 2014 nepravidelný (krátkodobo zamestnávateľia Index Nosluš, s.r.o., Mowar, s.r.o., SZČO), priznaný základ dane za r. 2013 ... 439,- Eur, daň na úhradu 48,67 Eur.

Podľa § 90 zák. č. 36/2005 Z.z. O rodine (ďalej Zák. o rodine), ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov.

Podľa § 91 ods. 1, 2 Zák. o rodine

1) Za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

2) Súhlasné vyhlásenie rodičov musí byť urobené pred matričným úradom alebo pred súdom.

Podľa § 94 Zák. o rodine

1) Ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom, navrhnúť, aby otcovstvo určil súd.

2) Za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevyklučujú závažné okolnosti.

Podľa § 73 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej O.s.p.)

1) Ak sa narodí dieťa, u ktorého nie je otcovstvo určené zákonnou domnienkou svedčiacou manželovi matky ani súhlasným vyhlásením rodičov pred orgánom, ktorý vedie matriku, vyslúchne súd toho, koho matka označuje za otca, či uznáva, že je otcom. Príslušným je súd podľa § 88 písm. c).

2) Ak dôjde k súhlasnému vyhláseniu rodičov o otcovstve, uvedie sa to v zápisnici a oznámi orgánu, ktorý vedie matriku narodení, v ktorej je dieťa zapísané.

3) Ak takto k určeniu otcovstva nedôjde a matka v primeranom čase nepodá návrh na určenie otcovstva, ustanoví súd dieťaťu opatrovníka na podanie takého návrhu a na to, aby dieťa v konaní zastupoval.

Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zák. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 Zák. o rodine, Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 36 ods. 1 Zák. o rodine Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 4 Zák. o rodine Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 77 ods. 1 Zák. o rodine Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Vo veci určenia otcovstva bolo konanie zastavené pre odpadnutie podmienky, ktorou je sporá otázka sporových strán, súd pritom primerane zohľadnil súhlasné vyhlásenie pred súdom podľa cit. ust. § 91 ods. 2 Zák. o rodine, ktoré už postačuje oznámiť matričnému orgánu.

Vo zvyšku predmetu konania - veci zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a výšky výživného otca súd rozhodol podľa cit. ust. § 36 ods. 1 s primeraným uplatnením najmä cit. ust. § 24 ods. 4 Zák. o rodine, keď podľa povahy veci maloleté dieťa nepochádza z manželstva a iné právne otázky rodičia dieťaťa konkrétne nenastolili. Nastolené právne otázky sporové strany zhodne ustálili a toto ustálenie zodpovedalo právam dieťaťa s prihliadnutím na dovtedy vykonané dokazovanie, podľa ktorého príjmom matky sú dávky v hmotnej núdzi, resp. rodičovský príspevok a príjem odporcu bol v r. 2013, 2014 nepravidelný. Súd tak rozhodol podľa zhodných častí tvrdení účastníkov na pojednávaní konanom dňa 2.2.2015, že práve výživným vo výške 120,- Eur mesačne sa maloletá môže podieľať na životnej úrovni svojho otca. toto výživné je odôvodnené už len základnými životnými potrebami dieťaťa, resp. nákladmi starostlivosti o toto dieťa od jeho narodenia a zároveň je v možnostiach a schopnostiach odporcu ako otca dieťaťa.

V právnej otázke vzniku práva maloletej na výživné súd toto priznal od jej narodenia 10.3.2014, lebo podľa cit. ust. § 77 ods. 1 Zák. o rodine ide o výživné maloletého dieťaťa, u ktorého pri danom obsahu zákona súd považuje za okolnosť hodnú osobitného zreteľa, že si samo, resp. jeho matka, ktorá ho porodila, nemôže prakticky uplatniť toto právo na súde už v deň pôrodu a preto toto právo súd priznáva od narodenia, najdlhšie tri roky dozadu.

O zameškanom výživnom súd rozhodol primerane vzhľadom na materiálnu vykonateľnosť v exekučnom konaní s prihliadnutím na 12 výplatných termínov od narodenia maloletej do času rozhodnutia súdu, teda za mesiac marec 2014 (120 : 31 dní x 22 dní trvania práva) 85,16 Eur a s násobkom 10 x 120 = 1.200 za celé doterajšie kalendárne mesiace. Ako právo, na ktoré je mimoriadne možné zaviazat' aj do budúcnosti, pre účely prípadného exekučného konania by bolo smerodajné zameškané výživné aj po vyhlásení tohto rozsudku.

V druhom štádiu prvostupňového konania, už aj bez ohľadu na predpokladané formy rozhodovania súdom podľa cit. ust. § 36 ods. 1 v spojení s cit. ust. § 24 ods. 4 Zák. o rodine pri schvaľovaní dohody rodičov, súd vzhľadom na činnosť odvolacieho súdu ako funkčne vecne príslušného v druhom stupni, o týchto otázkach zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a výšky výživného včítane rozhodnutia o zameškanom výživnom, rozhodol vo forme rozsudku.

Vzhľadom na faktické neotvorenie dokazovania sporovými stranami v druhom štádiu prvostupňového konania, pri vyhlásení dokazovania za skončené už v prvom štádiu prvostupňového konania dňa 2.2.2015, aj s vedomím, že vzhľadom na materiálnu vykonateľnosť v exekučnom konaní by sa zohľadňovali prípadné plnenia od „vydania rozhodnutia“, súd opätovne vyčíslil zameškané výživné stále ku uvedenému dňu 2.2.2015.

V tomto druhom prvostupňovom rozhodnutí súd pripojil aj pravidelné konštatovanie v činnosti súdov k rozhodnutiu o zameškanom výživnom, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas sa stane splatným celý dlh.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c), pokiaľ bolo konanie v časti zastavené a podľa § 142 ods. 2 v časti, v ktorej najmä vzhľadom na spornú otázku výživného bol v konaní čiastočne úspešná navrhovateľka aj odporca (z navrhovaného výživného 300,- Eur priznaných 120 Eur mesačne). Takúto mieru vzájomného úspechu a neúspechu vo veci samej súd považuje za nevyčísliteľnú. Preto aj pri argumentačnom zohľadnení odvolania právnej zástupkyne navrhovateľky zo 16.6.2015, že pôvodný návrh na začatie konania navrhovateľka podala dôvodne, lebo s určením otcovstva odporcu pred súdnym konaním nesúhlasil, o čom má svedčiť sms správa doručená do telefónu odporkyne, každopádne s dôrazom na celkový výsledok tohto konania vzhľadom na všetky výroky v základnej procesne rozhodovacej činnosti súdu, súd skonštatoval, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V dôsledku najmä spornej otázky výživného navrhovaného vo výške 300,- Eur, priznaného vo výške 120 Eur mesačne, na uvedenom podľa názoru súdu nič nemení ani argument, že odporca zmenil svoj postoj vo východiskovej otázke určenia otcovstva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 O.s.p., ustanovenie § 205a ods. 1 O.s.p. sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.